

Socialnämnden 17 april 2023

Ärende 2: Mål- och resursplan, MRP, 2024-2026

Reservation

Vänsterpartiet förstår förvaltningens sätt att presentera och försöka lösa dilemmat där behoven överstiger anvisad budgetram med 52 100 tkr inför 2024, dvs att kunna lägga en budget inom den budgetram som kommunstyrelsen har bestämt. Vi har all respekt för detta arbete, men kan i nuläget inte ställa oss bakom besparingsförslagen.

Vi anser att politiken har ett ansvar att fånga upp de signaler som förvaltningen så tydligt beskriver, dvs att socialnämnden behöver mer resurser för att klara verksamheten såsom den är uppbyggd idag samt möta de ökade behoven hos invånarna. Staten har gett kommunerna nya och utökade uppdrag. Bland annat höjdes riksnormen för försörjningsstöd för 2023 med 8,6%, allt fler uppdrag blir lagstadgade. Kompetensförsörjning och kvalitetssäkring är stora utmaningar framöver då behoven framförallt hos den äldre och yngre befolkningen ökar.

Den anvisade budgetram som socialnämnden tilldelats kommer inte att räcka till för de ökade kraven och behoven. De föreslagna besparingsåtgärderna är som beskrivs i konsekvensanalysen kontraproduktiva och kommer med stor sannolikhet på sikt leda till kostnadspådrivningar och kan få förödande konsekvenser på både lång och kort sikt såväl ur ett medarbetarperspektiv som ur ett brukarperspektiv. Samtidigt råder det osäkerhet kring de riktade statsbidragen.

Vänsterpartiet vill invänta nya ekonomiska prognoser och statliga budgetbeslut. Frågan bör samtidigt lyftas hur resurser eventuellt kan omfördelas inom hela kommunens verksamhetsområde för att kommunen och socialförvaltningen ska klara välfärdsuppdraget ekonomiskt. Detta uttrycker även de fackliga företrädarna, utifrån konsekvensbeskrivningen i bilagan till MRP, att det måste ges rimliga förutsättningar att upprätthålla en säker arbetsmiljö.

De besparingsåtgärder som innebär att rasera flera års arbete i förvaltningen för en bättre arbetsmiljö vore att ta steg flera år bakåt i tiden och vore dessutom förödande för jämställdheten. Intensivt arbete har pågått för att införa heltid som norm, ta bort delade turer, hållbara scheman samt ökad grundbemanning och resursspass inom vissa verksamheter. De föreslagna åtgärderna att pausa detta arbete samt öka arbetstidsmättet innebär precis som Kommunal beskriver i sitt yttrande försämrade arbetsförhållanden, minskad attraktionskraft som arbetsgivare, tappad kompetens, kvaliteten påverkas, personalomsättningen och sjukskrivningar riskerar att öka, upplevelser och tryggheten hos vårdtagare försämras och det kommer bli allt svårare att kunna leva på sin lön som undersköterska. Att ta bort möjligheten till heltid går helt emot SKR:s riktlinjer.

Att föreslå dessa åtgärder då förvaltningen står inför ett läge där det råder brist på kompetens och personalresurser med en ökande personalomsättning från 15% till 21.3% och höga sjukskrivningstal över riksnitt, ser vi som väldigt olyckligt.

Något att lyfta gällande omfördelning av resurser är att då volymökningen av beslut på daglig verksamhet enligt LSS bidrar till att kommunens LSS-utjämningsbidrag ökar, håller vi med förvaltningen att det vore rimligt att ekonomiska behov täcks upp av del av detta bidrag. Istället för att som konsekvens behöva skära ner på andra verksamheter.

Den andra delen gäller försörjningsstödkostnader som är förknippat med arbetsmarknadspolitik, integrationspolitik samt förändrade regelverk och organisering hos Försäkringskassa och Arbetsförmedling vilket till stora delar ligger utanför socialförvaltningens kontroll. Det är kommunstyrelsen som är ansvarig för arbetsmarknadsenheten men Socialförvaltningen som är utförare, därför kan det inte vara enbart socialförvaltningens ansvar att klara dessa kostnader.

Att ett gemensamt arbete startats inom kommunens organisation "att gå från försörjningsstöd till yrkesliv" är nödvändigt. Men innan vi kan se tillräcklig med positiva effekter behöver frågan lyftas till kommunstyrelse och kommunfullmäktige om hur finansieringen långsiktigt ska lösas men samtidigt inför MRP 2024-2026 på ett sätt som inte kostnadsbelastar socialförvaltningen, med ständiga neddragningar för andra målgrupper eller försämrade arbetsmiljö som konsekvens.

Budgetförstärkningar anser vi därför behöver ske avseende kostnader för utbetalt försörjningsstöd, annars är det inte möjligt att få en budget i balans i denna del. Riksnormen höjdes inför 2023 med 8,6% i jämförelse med tidigare års höjningar på ca 2%. Troligtvis är det fler höjningar att vänta utifrån inflation och konjunktur och arbetsförmedlingens senaste prognos pekar på att arbetslösheten beräknas öka 2023 och första halvåret 2024 för att sedan stabiliseras. Vilket betyder att den kommer att ligga kvar på en högre nivå än vad den är i dagsläget.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål gällande socialnämndens verksamhet och flera förväntade resultat kommer inte att kunna uppfyllas med den föreslagna budgettilldelningen. Vilket med stor sannolikhet kommer påverka övrig kommunal verksamhet till det sämre. Utifrån denna bakgrund instämmer Vänsterpartiet i Kommunals yttrande gällande åtgärdsförslagen som innebär försämrade arbetsmiljö och socialförvaltningens konsekvensbeskrivning och bedömning att socialnämnden skulle behöva tillföras ytterligare budget för att klara verksamheten såsom den är uppbyggd idag.

Ida Hildingsson och Johan Olsson
Vänsterpartiet